Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet



Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunnalle 5.11.2021 VN/2984/2020-TEM-139

Viite: HE 200/2021 vp

**Työ- ja elinkeinoministeriön kirjallinen asiantuntijalausunto: Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sotilasavustuslain 11 §:n muuttamisesta**

## Hallituksen esitys

Esityksessä ehdotetaan sotilasavustuslain tulokäsitettä muutettavaksi. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi sotilasavustukseen suojaosa siten, että palveluksessa olevan asevelvollisen palkka- ja yrittäjätuloista otetaan huomioon suojaosan ylittävä osa avustuksen suuruutta määrättäessä. Suojaosan suuruus olisi 200 euroa kuukaudessa. Esitys liittyy vuoden 2022 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2022.

Esityksen tavoitteena on parantaa sotilasavustusta saavien työnteon kannusteita varusmies-, siviilipalveluksen tai vapaaehtoisen asepalveluksen aikana. Ehdotettu muutos yhdenmukaistaisi Kansaneläkelaitoksen maksamien sosiaaliturvaetuuksien tulokäsitteitä. Muutos voisi myös vähentää harmaata taloutta.

## Työ- ja elinkeinoministeriön lausunto

Siviilipalvelusjärjestelmän yhtenä myönteisenä vaikutuksena on siviilipalvelusvelvollisten työelämävalmiuksien vahvistaminen. Siviilipalvelus suoritetaan kokonaisuudessaan siviiliolosuhteissa ja palvelusvelvollisella on palveluksen ajan mahdollisuus normaalin viikkotyöajan (enintään 40 tuntia) mahdollistamaan vapaa-aikaan. Siviilipalvelusvelvollisen säännöllinen viikkovapaa määräytyy yleensä samoin kuin palveluspaikassa vastaavia tehtäviä suorittavalla henkilöstöllä.

Siviilipalvelusvelvollinen voi tehdä palvelusaikanaan töitä vapaa-ajallaan ilman aikarajoituksia, mutta ei kuitenkaan oman palveluspaikkansa palveluksessa. Siviilipalvelusvelvolliset asuvat pääsääntöisesti palveluspaikkakunnalla, joka mahdollistaa työnteon ja yritystoiminnan harjoittamisen varsinaisen palvelusajan ulkopuolella. Siviilipalvelusvelvollisen mahdollisesti vapaa-aikanaan harjoittama ammatti, elinkeino tai ansiotyö ei saa kuitenkaan haitata palvelusvelvollisuuden suorittamista.

Työ- ja elinkeinoministeriö pitää esitystä kokonaisuutena kannatettavana. Siviilipalveluksen ohella moni haluaa tehdä palkkatyötä, mutta voimassa olevan sääntelyn vuoksi se on kannattamatonta, sillä saatu tulo vaikuttaa sotilasavustuksen määrään. Voidaan

myös arvioida, että moni siviilipalvelusvelvollinen haluaa työllistyä jo saadussa työpaikassa, eikä halua siitä luopua, vaikka työnteko vaikuttaisi sotilasavustuksen määrään negatiivisesti. Esityksessä ehdotettu sääntely hyödyttäisi erityisesti siviilipalvelusvelvollisia kannustaen palkkatyöhön ja yritystoiminnan harjoittamiseen varsinaisen palvelusajan ulkopuolella.

Kunnioittavasti,

Satu Ylikorpi
Erityisasiantuntija